

Література

1. Витрати на робочу силу за 2014 рік: Статистичний бюлетень / Державна служба статистики України. – Київ: Техніка, 2015. – 65 с.

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

І. А. ОСТРОВСЬКИЙ, канд. екон. наук, доц. кафедри економічної теорії
А. С. ГАРМАШ, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

У процесі визначення стратегічних пріоритетів регіонального розвитку необхідно дотримуватись базових умов, що формують дієздатне інституційне підґрунтя розвитку цивілізованої демократичної держави.

1. Узгодження інтересів – сприяння узгодженню інтересів держави, регіону, місцевої громади в процесі реалізації державної регіональної політики, розробки регіональних стратегій, стимулювання комплексного розвитку територій;

2. Децентралізація повноважень – забезпечення децентралізації державного управління регіональним розвитком у відповідності з принципами субсидіарності, підвищення управлінської та фінансової дієздатності територіальних громад;

3. Ефективне господарювання на місцевому, регіональному рівні (у т.ч. ефективне використання ресурсів) – врахування інституційних особливостей, унікального ресурсного потенціалу територій, сприяння збереженню та примноженню культурно-історичної, етнічної, природно-ресурсної спадщини регіону в процесі стратегічного планування і визначення стратегічних пріоритетів та цілей регіонального розвитку;

4. Конкурентоспроможність – сприяння формуванню конкурентоспроможних регіональних соціально-економічних комплексів, у т.ч. шляхом налагодження міжсекторальної взаємодії, вертикальної та горизонтальної кооперації, формування регіональних, міжрегіональних кластерних об'єднань (у т.ч. на засадах державно-приватного партнерства);

5. Консолідація зусиль – сприяння оптимізації розміщення

продуктивних сил, розвитку міжрегіонального співробітництва як основи формування місткого інтегрованого внутрішнього регіонального ринку;

6. Інституційна підтримка регіонального розвитку – забезпечення інституційної підтримки розвитку різноманітних форм самоорганізації населення, налагодження дієвої взаємодії по лінії «влада – бізнес-структури – громадськість», забезпечення підтримки різноманітних форм громадської активності з метою ефективного вирішення проблем регіонального розвитку на основі розвитку громадянського суспільства та досягнення суспільного консенсусу.

Досягти сталого економічного розвитку регіону можна двома шляхами: або за рахунок зовнішньої підтримки, перерозподілу коштів між регіонами, або за рахунок мобілізації внутрішніх сил. Зарубіжний досвід свідчить про те, що держави з розвиненою економікою використовують ринкові механізми впливу центральної влади на економічний розвиток окремих територій. У багатьох країнах, для яких характерно стабільне економічне зростання і які пройшли етап бюджетно-фінансової децентралізації, створено і діють ефективні і гнучкі механізми пристосовані до змін економічної кон'юнктури.

Необхідно реалізувати заходи щодо зміцнення доходної бази місцевих бюджетів, посилити стимулюючі фактори в роботі органів місцевого самоврядування, упорядкувати основні видатки й повноваження між різними бюджетами на основі принципу субсидіарності.

Необхідно й надалі продовжити процес значного зменшення рівня централізації в державному бюджеті, податків, зборів та обов'язкових платежів, сприяти процесу розширення ресурсної бази місцевих бюджетів шляхом передачі на місцевий рівень значної частини доходів бюджету. Структура доходів місцевих бюджетів має відображати баланс самодостатності територіальних громад і фінансової залежності від держави.

Серед причин такої великої уваги до реформи територіальної організації влади є те, що нині місцеве самоврядування переважно неспроможне активізувати економічну діяльність і забезпечити сприятливе середовище для життєдіяльності людей. Абсолютна більшість одиниць базового рівня управління не мають достатнього економічного потенціалу для свого розвитку. Упродовж років незалежності загострювалась проблема економічної спроможності територіальних громад, передусім сільських. Наприклад, лише 5% сільських громад можна вважати самодостатніми, здатними забезпечувати поступальний соціально-економічний розвиток. Тобто

можливості реалізації самоврядування у таких громадах суттєво обмежені.

Це не відповідає європейським тенденціям, відповідно до яких територіальні адміністративні утворення повинні мати достатній фінансово-економічний, інституційний та кадровий потенціал для забезпечення високого рівня надання суспільних послуг населенню та соціально-економічного розвитку.

Реформування територіальної організації влади – одна з фундаментальних реформ, результатом якої має стати кардинальна зміна засадничих принципів управління суспільним розвитком. Її успіх є важливою передумовою вирішення інших системних проблем суспільно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства.

Для вирішення проблемних питань, що виникли у процесі реформування територіальних громад, необхідне удосконалення його інституційного та правового забезпечення, формування системи організаційних та фінансово-економічних важелів, що здатні започаткувати незворотність регіональних реформ.

Підсумовуючи, слід зазначити, що сьогодні пріоритетом діяльності українського уряду у формуванні державної регіональної політики є побудова конструктивного рівноправного діалогу між центральними, регіональними, а також органами місцевого самоврядування. Формування нової якості таких відносин стає можливим на основі перенесення центру прийняття рішень щодо розвитку регіонів саме на регіональний рівень максимального забезпечення розвитку регіонів на основі наявних місцевих ресурсів.

ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК ЧИННИК ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

І. А. ОСТРОВСЬКИЙ, канд. екон. наук, доц.,

доц. кафедри економічної теорії

В. Д. КОСТЮК, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Необхідність децентралізації економіки нашої держави тісно пов'язана з державно-приватного партнерства.